

РЕШЕНИЕ

№ 456

гр. Варна, 18.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Елена Ян. Петрова
като разгледа докладваното от Ралица Ц. Райкова Търговско дело № 20223100900127 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба, подадена от П. Г. Ц., ЕГН *****, с адрес: *****, срещу ЗАД „ОЗК - Застраховане“ АД, ЕИК 121265177, седалище и адрес на управление: гр. София, жк. Възраждане, ул. „Света София“ 7, ет.5, представлявано заедно от А.П.Л. и Р.К.Д., с която са предявени обективно кумулативно съединени **искове с правно основание чл.432 от КЗ и чл.86 от ЗЗД** за осъждане на ответника да заплати на ищеца следните суми:

-сумата от **50 000 лв. /петдесет хиляди лева/**, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца **неимуществени вреди**, изразяващи се във физически болки и страдания, негативни психически преживявания и емоционален стрес, вследствие на ПТП, настъпило на 12.12.2020г. в гр. Варна, локалното платно между м-н „Технополис“ и бул. „Вл. Варненчик“, по вина на водача на лек автомобил „****“, с рег. № ***** П. Х. К., който при управление на автомобила нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 20 ал.2 от ЗДвП и ударил пресичащия пешеходец – ищеца, и чиято отговорност към момента на инцидента е застрахована при ответника по задължителна застраховка “Гражданска отговорност“ със срок на действие от 28.04.2020г. до 27.04.2021г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 14.06.2021г. /датата на предявяване на застрахователната претенция/ до окончателното изплащане на задължението;

-сумата от **1800 лв. / хиляда и осемстотин лева/**, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца **имуществени вреди**, вследствие на ПТП, настъпило на 12.12.2020г. в гр. Варна, локалното платно между м-н „Технополис“ и бул. „Вл. Варненчик“, по вина на водача на лек автомобил „****“, с рег. № ***** П. Х. К., който при управление на

автомобила нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 20 ал.2 от ЗДвП и ударил пресичащия пешеходец – ищеца, и чиято отговорност към момента на инцидента е застрахована при ответника по задължителна застраховка “Гражданска отговорност“ със срок на действие от 28.04.2020г. до 27.04.2021г., изразяващи се в направените от ищеца разходи за медицинска плака, необходима за лечението му, ведно със законната лихва върху главница, считано от 15.12.2020г. / датата на извършване на разхода/ до окончателното изплащане на задължението;

В рамките на производството от ответника е направено **възражение за съпричиняване** с правно основание **чл. 432 ал.2 от КЗ**, доколкото се твърди, че ищецът е пресичал на необозначено място и е допринесъл за получените от него увреждания.

ИЩЕЦЪТ твърди, че на 12.12.2020г. около 11:30ч. П. Х. К. управлявал лек автомобил „*****“ с ДК No ***** в гр. Варна, като се движил по локалното платно между магазин "Технополис" и бул."Вл.Варненчик", от южната страна на булеварда, в дясната лента за движение, в посока от запад на изток/към центъра на гр.Варна/. В същото време, ищецът като пешеходец предприел пресичане напречно на локалното платно в посока от север на юг/от бул. "Вл. Варненчик към входа за магазин „Технополис“/. Разстоянието, на което се е намирал лекия автомобил когато пешеходецът е навлязъл на платното за движение, е било 26,22 метра, времето било дъждовно, асфалтът на пътя бил мокър. Въпреки че възприел пресичащия пътното платно пешеходец, П. К. не изпълнил задължението си по чл.20 ал.2 от Закона за движението по пътищата/ЗДвП/, в резултат на което последвал удар и ищецът преминал през предния капак на автомобила, ударил се в предното стъкло и паднал на асфалта. В резултат на ПТП ищецът получил счупване на дясната раменна кост в горна трета, обусловило трайно затрудняване движенията на десния горен крайник. След настъпване на ПТП ищецът бил транспортиран по спешност в МБАЛ "Св.Анна", гр. Варна, Клиника по ортопедия и травматология, като му била извършена оперативна интервенция-*****. Към настоящия момент състоянието на ищеца не се било подобрило и продължавали да са налице болки в областите на увреждане и ограничен обем в движението на увредения крайник. В резултат на травматичното увреждане ежедневието на ищеца се променило коренно, в следствие на което се затворил в себе си, имал неспокоен сън, съпроводен с наличие на кошмари от преживяното, налице бил страх да пресича. Сочил, че е тревожен, с потиснато настроение, понякога и липсвал апетит. Когато чуел за пътни инциденти изживявал отново това, което се било случило с него. Налице бил силен емоционален стрес. В тази връзка неимуществените вреди при ищеца се изразяват в претърпени болки и страдания, както и негативни психични изживявания и емоционален стрес. С оглед на извършени интервенции и проведено лечение, ищецът направил не малко разходи, като за една част от тях бил съхранил документи: -сумата от 1800 лв. за медицинска плака по Фактура №0000043496/15.12.20г. Вследствие на катастрофата ищецът не бил обезщетяван за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди, изразяващи се в трайна болка и страдание от получените травматични увреждания, които продължавали и към настоящия момент, както и негативни психични изживявания и емоционален стрес. По

случая било образувано досъдебно производство №467/20г.по описа на СПП при ОД на МВР Варна.След проведено разследване било установено, че причината за настъпването на ПТП се дължи изцяло на поведението на водача К., поради което същият бил привлечен към наказателна оговорност, като производството приключило с решение на ВРС по НАХД No 3715/21 г. , по силата, на което същият бил признат за виновен. Към момента на произшествието причинилото вреда МПС имало действащ договор за застраховка "Гражданска отговорност", сключен с ответното дружество. Ищецът е предявил писмена застрахователна претенция пред ответното дружество с вх.№99-12554/14.06.2021г., като към настоящия момент не бил уведомен в предвидения заканов срок относно определяне на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди.

В срока по чл. 367 от ГПК, по делото от **ОТВЕТНИКА** е постъпил отговор на исковата молба, в който оспорва иска по основание и размер. Не оспорва, че към 12.12.2020г. между П. Х. К. и ответното дружество е съществувало валидно облигационно правоотношение по застрахователна полица № BG/23/120001109142 от 24.04.2020г. за застраховка „Гражданска отговорност" на лек автомобил марка „****", модел „****", с рег. № *****, със срок на застраховката от 28.04.2020г. до 27.04.2021г., както и факта на осъществилото се на 12.12.2020г. ПТП. Твърди, че ищецът е предявил претенцията си пред него, но не представил доказателствата, които са му били изискани и постановил отказ. Впоследствие отново предявил претенция, като представил съдебно решение на Районен съд - гр. Варна, с което виновният водач бил осъден. Ответникът повторно е дал указания на ищеца с писмо с изх. № 99-15607/16.11.2021г., по които той не бил взел отношение. След образуване на настоящото производство и след като се запознали с мотивите на решението на наказателния съд, ответникът сочи, че отказът за изплащане на обезщетение е правилен.

Оспорва, че в резултат на процесното произшествие, за ищеца са възникнали всички описани в исковата молба като вид и характер вреди, както и оспорва твърденията за тяхната продължителност. Констатираните увреждания не предполагали продължителни болки и страдания, нито възпрепятствали пострадалия да извършва ежедневните си дейности след приключване на възстановителния период. Оспорва, че в резултат на понесените травми ежедневието на ищеца коренно се било променило – липсвали доказателства. Ищецът не представял никаква медицинска документация, свързана с психическото му състояние в периода след ПТП, а и не се твърдяло ищецът да е посещавал психолог, психиатър или да е приемал медикаменти, да се е подлагал на клинични изследвания или на друга терапия. Оспорва съществуването на причинно - следствена връзка между травматичните увреждания, понесени от ищеца при осъществилото се ПТП и последващо психично неразположение, което да продължавало и до днес. Дори и да се установи, че процесното събитие е било стресогенно за ищеца, счита, че с поведението си той е способствал за продължителността на периода, през който търпи вреди, тъй като не е взел никакви мерки в тази насока. Предявеният иск за обезщетяване на претърпени неимуществени вреди, изразяващи се във физически и психически болки и страдания, бил в завишен размер от 50 000 лева. Претендираното обезщетение не било съобразено с критериите, обективирани в чл. 52 от ЗЗД, със съдебната практика за подобни казуси, със степента и характера на

получените травми, както и с обществените представи за справедливост. Понесените от ищеца увреждания не водели и до трайни последици за физическото и психическото му здраве. Твърди, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалото лице. Пострадалият пресичал пътното платно на място, което не било обозначено като пешеходна пътека и не било предназначено за пресичане на пътното платно, на висока скорост, без да се огледа и да пропусне лекия автомобил, управляван от К. и с това си поведение нарушил разпоредбата на чл. 113, ал. 1 от ЗДвП, като нарушението било в причинна връзка с вредоносния резултат и чрез действията си пострадалият допринесъл за осъществяването на съставомерния резултат. Долкото пешеходецът навлязъл внезапно на пътното платно, по начин, който не обезпечавал неговата безопасност, с действията си бил нарушил и забраната, установена в чл. 114 от ЗДвП. Оспорва и акцесорните икове за присъждане на законна лихва върху застрахователните обезщетения за претърпени неимуществени вреди, считано от 14.06.2021г. и за претърпени имуществени вреди, считано от 15.12.2020г. Съобразно разпоредбата на чл. 497, ал. 1, т. 2 от КЗ, застрахователят дължи законна лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по - ранната от двете дати: изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 от КЗ или с изтичането на тримесечния срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ, освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3 от КЗ, какъвто е и настоящия случай. Предвид горното, можело да се приеме, че ЗАД „ОЗК Застраховане“ дължи лихва за забава най-рано, считано от 14.09.2021г. Моли за отхвърляне на исковата претенция, поради изложените съображения, евентуално за присъждане на обезщетение съобразно възраженията за съпричиняване.

В срока по чл. 372 от ГПК, по делото от **ИЩЕЦА** е постъпила допълнителна искова молба, с която поддържа изведените с исковата молба фактически и правни твърдения. Оспорва твърденията на ответника, изложени в отговора. Сочи, че при отправяне на застрахователната претенция пред застрахователя са представени всички необходими документи. Оспорва твърденията за съпричиняване, както и всички останали твърдения, че не са налице посочените в исковата молба преживени болки, страдания и стрес. По отношение на съпричиняването сочи, че разстоянието, на което се е намирал лекият автомобил, когато пешеходецът бил навлязъл на платното за движение, било достатъчно, за да може автомобилът да намали и спре. Размерът на претендираното обезщетение бил обоснован. Неоснователно било и възражението по акцесорните икове.

В срока по чл. 373 от ГПК, по делото от **ОТВЕТНИКА** е постъпил отговор на допълнителна искова молба, с който поддържа всички направени с отговора възражения и оспорва твърденията в допълнителната искова молба. Не споделя становището на ищеца, че механизмът на процесното ПТП бил установен по безспорен начин в хода на проведеното наказателно производство, както и че нямало съмнения, че вината на водача П. К. била изключителна. Въпросът за съпричиняването не се обхващал от последиците на чл. 300 от ГПК.

В насроченото открито съдебно заседание ищецът не се явява, представлява се от процесуален представител, който поддържа предявените искове, моли за уважаването им и за присъждане на разноски по представен списък. За ответника се явява процесуален представител, който моли за отхвърляне на исковете, в евентуалност – за определяне на обезщетение в справедлив размер, отчитащ и твърдяното съпричиняване, както и за присъждане на разноски по представен списък. Страните са депозирали писмени защиты.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Прието е за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че на 12.12.2020г. в гр. Варна, при управление на моторно превозно средство – лек автомобил „*****“, с рег. № *****, П. Х. К., нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл. 20, ал. 2 от ЗДВП: „Водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движение да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“ и с това по непредпазливост е причинил на П. Г. Ц. средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на дясната раменна кост в горната трета, което обусловило трайно затруднение в движението на десния горен крайник за период от около 3-3,5 месеца при благоприятно протичане на оздравителния процес, доколкото е налице влязло в сила решение по НАХД № 3715/2021г. по описа на ВРС, което на основание чл.300 от ГПК обвързва съда с установеното в него десежно дееца, Дието и настъпилите последици */съобразно дадените разяснение в т. 15 от ТР № 6/6.11.2013г. по тълк. дело № 6/2012г. на ОСГТК на ВКС/*.

Също прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване е и наличието на валидно, към датата на произшествието, застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника за лек автомобил „*****“, с ДК № *****, със срок на действие 28.04.2020г. - 27.04.2021г., както и обстоятелството, че ответното дружество е поканено от ищеца да заплати обезщетения в посочените размери.

На л. 8, 27-34 от делото са приети доказателства, установяващи, че ищецът е отправил застрахователната си претенция към ответника на 14.06.2021г., а на 23.06.2021г. последният е изискал от ищеца допълнителни документи, непредставянето на които обусловило постановения му на 14.09.2021г. отказ за изплащане на обезщетение до тяхното предоставяне. С молба от 16.11.2021г. ищецът предоставил на ответника препис от влязлото в сила решение по НАХД № 3715/2021г. по описа на ВРС, като на същата дата ответникът отново изискал допълнителни документи, за които по делото липсват доказателства да са му били предоставени.

По делото е изслушано и прието заключението на инж. Й. М. по допуснатата съдебно-автотехническа експертиза (САТЕ), според която процесният автомобил се е движил в дясната пътна лента на локалното платно на бул. „Владислав Варненчик“, в посока

центъра на града, в зоната на магазини „Технополис“, „Нюмакс“ и „Айко“. Технически пътният участък бил прав с налични паркоместа вляво и вдясно преди и след точката на удара. Нямамо и растения и обекти, намаляващи видимостта в района на ПТП. Към момента на изготвяне на заключението, по локалното платно нямамо положени хоризонтални пешеходни пътеки в участъка му, заключен между кръстовището с ул. „Перла“ и бул. „Република“. Тъй като скоростта на движение на пострадалия била около $1.35 \text{ м/с} = 4.87 \text{ км/ч}$ т.е. комбинация между „бърз ход“ и „спокойно бягане“, вещото лице заключава, че ищецът е пресякъл лявата, насрещна за процесния автомобил, пътна лента с ширина 4.4 м. за времето от 3.26 секунди. В хипотезата на отсъствие на насрещно-движещи се пътнотранспортни средства това е било времето, за което пострадалият е могъл да бъде забелязан от виновния водач, преди навлизане на ищеца в дясната лента. Времето за достигане от осевата линия до точката на ПТП било 1.32 сек., а съответно времето за достигане от левия бордюр до точката на ПТП – 4.58 сек. Според изчисленията на вещото лице, ударът между автомобила и пешеходеца е настъпил на 1.78 м. вдясно от осевата линия. Според експертната, въз основа на всички изчисления, можело да се заключи категорично, че пешеходецът е бил ударен от автомобила непосредствено преди започване на ефективното му спиране. Доколкото пострадалият се е възкачил странично спрямо предната част на автомобила, се е наблюдавало носене на тялото до неговото пълно лягане спрямо предното панорамно стъкло, счупване на стъклото, превъртане по предния капак и калник до изпадането на тялото от автомобила. Автомобилът се е движил със скорост от около 30 км/ч при разрешена такава от 50 км/ч, а безопасна, в конкретната пътна ситуация, е била скоростта от $19.44 \text{ м/с} = 20 \text{ км/ч}$. Водачът е реагирал на опасната ситуация на разстояние от около 20 м. От страна на пешеходеца не се установявали данни за предприета реакция спрямо общия трафик на пътното платно. Според инж. М., от съществено значение било че в настоящия случай процесният автомобил се е движил в дясната част на заемащата пътна лента, което означавало, че в хипотезата на насрещно движещо се спрямо виновния водач МПС, разстоянието между две МПС на пътното платно е било около 3 м., в която ширина пешеходецът е имал възможност да изчака преминаване на автомобил, неосигурил му предимство за пресичане. По тази причина експертът с категоричност отбелязва, че при пресичане от част на насрещната пътна лента до точката на ПТП пешеходецът е имал отлична видимост към процесния автомобил. При пресичане от ляв бордюр до точката на ПТП, пешеходецът е имал възможност да наблюдава движението по пътното платно и да прецени дали автомобилите са установили намеренията му и той да установи техните. В съдебно заседание вещото лице излага, че доколкото липсвали събрани изходни данни дали е имало насрещно движещо се МПС, които са могли да му послужат при изготвяне на заключението му, е разгледал двата възможни варианта. В този смисъл отбелязва, че при липса на насрещно преминаващ автомобил по отношение на процесното МПС, водачът на последното и пешеходецът са имали видимост един към друг. В случай, че е имало насрещно движещо се МПС, водачът на процесното МПС е нямал видимост към левия бордюр. Имал е видимост към пешеходеца от момента, в който той напуснал ширината на насрещния автомобил. Това било преди осевата линия, тъй като ширината на пътната лента

била по-голяма от ширината на автомобилите. Това разстояние било от около 3 метра. Според приетата от вещото лице средна скорост на движение на пешеходеца, тези три метра са били изминати за 2,6 секунди. Това било времето за видимост на пешеходеца към автомобилите, движещи се в лентата в посока центъра на града, съответно времето на техните водачи да забележат него и съобразят поведението си с присъствието му на платното. Вещото лице обръща внимание, че въпреки че в района около ПТП нямало пешеходни пътеки, доколкото отляво и вдясно имало обозначени паркоместа, за водача е било известно, че може да има пресичащи.

По делото е прието и изслушано заключението на д-р Д. Д. по допуснатата съдебно-медицинска експертиза (СМЕ), което съдът кредита като обективно, пълно, компетентно дадено и неоспорено от страните. Според него ищецът е получил фрактура на дясната раменна кост в горната трета, контузия на главата и разкъсно-контузна рана на главата. Тези травматични увреждания са настъпили в резултат на удар с или върху твърди, тъпи предмети, респективно удар върху детайл на лек автомобил, последващо прехвърляне през капака на автомобила, падане и удар в подлежащата настилка. Счупването на дясната раменна кост е обусловило трайно затруднение в движенията на десния горен крайник за период не по-малък от 3-4 месеца, а в своята съвкупност останалите описани увреждания са обусловили временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Във връзка със счупването е проведено оперативно лечение, изразяващо се в извършена метална фиксация с поставяне на заключваща плака. Проведено е и лечение с имобилизация, антибиотици, обезболяващи, кръвопреливане и антитромботична профилактика. Били дадени и указания за контролни прегледи след изписване на ищеца от болницата, като в съдебното заседание, вещото лице пояснява, че в епикризата на пострадалия е имало указания за два контролни прегледа, а извършването на физиотерапевтични и рехабилитационни процедури се осъществявало по преценка на наблюдаващия лекар. По делото, обаче, нямало данни за извършването на такива процедури. Към момента на изготвяне на заключението си, вещото лице сочи, че хватателната способност на дясната ръка е запазена, но е налице ограничение в отвеждането на крайника напред, встрани, нагоре и назад, както и болезненост при натиск в областта на вложения имплант. На база изминалия период между операцията и датата на изготвяне на заключението, вещото лице дава становище, че затрудненията в отвеждането на крайника ще останат завинаги.

Съгласно заключението на вещото лице по допуснатата съдебно-психиатрична експертиза (СПЕ), което съдът също кредитира като обективно, пълно, компетентно дадено и неоспорено от страните, към датата на прегледа у пострадалия не се установявали разстройство във възприятно-представната сфера, мисловният му процес протичал с нормален темп, а паметта и интелектът му били в норма. Експертът заключава, че при ПТП при ищеца се е отключил защитен механизъм, изразяващ се в отсъствието на спомен за случилото се, което кореспондира и с показанията на свидетеля Н., според когото ищецът не помнел, че е бил в болницата и че е разбрал за това от него и други лица. Според експерта, в следствие на инцидента върху психиката на ищеца не се установявали патологични

последници или психични разстройства, а същият не бил консултиран от психиатър и не е приемал назначено от такъв лечение. Оплаквал се от нарушен, неспокоен нощен сън и шум в ушите, които отдавал на претърпените травми.

За установяване на твърденията на ищеца за претърпените болки и страдания, е разпитан свидетелят К. Н., чиито показания съдът кредитира, доколкото кореспондират с останалия доказателствен материал. Свидетелят твърди, че ищецът, въпреки възрастта си, бил много жизнен, работлив и жилав. Преди инцидента имал проблеми със слуха, като към момента на съдебното заседание, затрудненията със слуха му били още по-големи и при комуникация трябвало да се приближиш до ухото му, за да те чуе. Преди инцидента не се е оплаквал да има болки в ръката. Такива се били появили едва след излизането му от болницата, като към датата на о.с.з. ищецът не можел да се обслужва с контузената дясна ръка.

За установяване на твърденията на ответника във връзка с наведеното възражение за съпричиняване са разпитани свидетелите П. К., управлявал процесното МПС и свидетел – очевидец К. К.. Съдът възприема показанията на свидетелите като еднопосочни, вътрешно непротиворечиви и ги кредитира, след като взе предвид разпоредбата на чл. 172 ГПК, доколкото съответстват и на останалия доказателствен материал. Свидетелят К. отбелязва, че преди инцидента е видял две жени и двама мъже, които стоели до платното за движение. Свидетелства, че при управлението на автомобила се е разминал с насрещно движещ се, тъмен на цвят лек автомобил – джип, зад който допуска, че пострадалият ищец се е придвижил бързо, тъй като го е видял едва когато той вече е бил непосредствено до колата му. Предполага, че ищецът не е видял, че свидетелят се е приближавал към него, тъй като вниманието му е било насочено към друг автомобил, движещ се в лентата, в която се е намирал самият ищец. Това обстоятелство съответства и с казаното от свидетеля К. К.. Последният заявява, че отивайки към автомобила си, паркиран на обособения паркинг срещу магазин „Технополис“, извън неговото ограждение до бул. „Владислав Варненчик“, видял, че в посока от центъра на града към неговия изход се е движел ръждиво червен бус, а от другата посока се е приближавал автомобила на свидетеля П. К.. Решил да пресече преди червения бус и така стигнал до автомобила си. Междувременно видял как автомобилът, в който се возел ищецът паркирал на същия паркинг с лице към магазина. От дясната седалка до шофьора слязъл ищецът, като вратата му била отворена от шофьора, който му помогнал да слезе. Влизайки в колата си, свидетелят чул трясък, като поглеждайки в огледалото за обратно виждане видял как ищецът се превъртял през капака на процесното МПС и паднал на земята, след което веднага отишъл да помогне.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и съобразявайки становището на страните, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Съобразно чл.432 от КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ при спазване на изискванията на чл. 380. Същевременно, разпоредбата чл.429, ал.1 от КЗ, предвижда, че застрахователят по договора за застраховка "Гражданска

отговорност" се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

От законодателя е въведена допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия срещу застрахователя на гражданската отговорност на виновния водач на МПС. Съобразно разпоредбите на чл.498, ал.3 от КЗ вр. чл.496 от КЗ вр. чл.380 от КЗ, е предвидено изтичането на определен период от време от сезирането на застрахователя за доброволно уреждане на отношенията, а именно тримесечен срок, след изтичането на който са допустими за разглеждане съдебните претенции. В този смисъл на първо място съдът следва да прецени дали е допустим предявеният иск, т.е. ищецът следва да представи надлежни доказателства, че е сезирал застрахователя с искане за изплащане на застрахователно обезщетение, както и че е изтекъл срокът по чл. 498 ал.3 вр. чл. 496 от КЗ.

В настоящия случай, по отправената от ищеца застрахователна претенция с вх. № 99-12554/14.06.2021 г. застрахователят е постановил отказ № 99-14367/14.09.2021 г. Въпреки че с молба с вх. № 99-15605/16.11.2021 г. ищецът представил на застрахователя влязлото в сила решение по НАХД № 3715/2021 г. по описа на ВРС, с писмо с от същата дата от ищеца били изискани допълнителните документи, които няма доказателства да са били представяни, съответно липсва ново становище на ответника. Въпреки това, доколкото първоначалната претенция е била регистрирана от застрахователя на 14.06.2021 г., а постановеният от него отказ е с дата 14.09.2021 г., то съдът приема, че е изтекъл законоустановеният 3-месечен срок за произнасяне, което налага извод за допустимост на исковата претенция.

За успешното провеждане на прекия иск срещу застрахователя, в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ валидно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите, сключена с ответното застрахователно дружество и покриваща отговорността на водача на лек автомобил „*****“, с рег. № *****, и настъпилото застрахователно събитие в срока на действие на застраховката; 2/ П. Х. К. – водачът на лекия автомобил да е нарушил правилата за движение по пътищата, управлявайки застрахования автомобил и да е предизвикал произшествието, и 3/ причинно –следствената връзка между него и вредите, както и техния конкретен вид и размер.

По делото е прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че към датата на произшествието – 12.12.2020 г. е било налице валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите при ответното дружество за лек автомобил „*****“, с рег. № *****, със срок на действие 28.04.2020 г. – 27.04.2021 г. т.е. установява се, че процесното ПТП е настъпило в срока на нейното покритие.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 ГПК и съдебната практика влязлото в сила решение на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от Д.ието, относно това, дали е извършено то, неговата противоправност и виновността на дееца. Обвързващият характер на присъдата /решението/

се отнася до всички установени от наказателния съд елементи на престъпния състав. В случая, с Решение № 644/05.10.2021 г., постановено по НАХД № 3715/2021 г. по описа на ВРС, П. Х. К. бил признат за виновен за това, че на 12.12.2020 г. в гр. Варна, при управлението на МПС „*****“ с рег. № ***** нарушил правилата за движение по пътищата и по-конкретно чл. 20, ал. 2 ЗДвП и с това по непредпазливост причинил на ищеца средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на дясната раменна кост в горната трета, което обусловило трайно затруднение в движението на десния горен крайник за период от около 3-3.5 месеца при благоприятно протичане на оздравителния процес, с което осъществил състава на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 вр. чл. 342, ал. 1 НК.

Така, с оглед задължителния характер на присъдата /решението/ на наказателния съд, е признато за безспорно и ненуждаещо се от доказване установеното от наказателния съд по отношение на дееца, Д.ието и настъпилите последици. В този смисъл и съдът приема, че ищецът е доказал при условията на пълно и главно доказване извършването на Д.ието, противоправността му - същото осъществява състав на престъпление, поради което е и противоправно, както и виновността на водача- също установена по наказателното дело, въпреки че същата следва да се презюмира в гражданския процес при наличието на останалите обективни елементи от състава на непозволеното увреждане. По отношение на тези елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане съдът е обвързан от задължителната сила на присъдата, респ. решението и в процесния случай те не подлежат на повторно изследване.

Допуснатата по делото САТЕ, от своя страна, установява механизма на произшествието, а приетите писмени доказателства, разпита на свидетеля Н., СМЕ и СПЕ – твърдените физически болки и страдания и причинно-следствената им връзка.

С оглед на всичко гореизложено, се установяват всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане, които съдът е възложил в доказателствена тежест на ищеца по отношение на твърдените неимуществени вреди.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. С Постановление № 4 от 23.12.1968г. на Пленума на Върховния съд, което е постановено при действието на отменения ЗУС и е определено като задължително за съдилищата, съобразно Тълкувателно решение № 1 от 2010г. по тълк. д. №1/ 2009 г. на ВКС, са дадени надлежни разяснения за критериите, от които следва да се ръководи съда при определяне на размера на обезщетението по справедливост. Според мотивите в посоченото постановление, понятието "справедливост" не е абстрактно, а е такова свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи

какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. В тази връзка, на база обективните обстоятелства, които следва да се имат предвид при определяне на обезщетението, а именно възрастта на пострадалия – ***; заключението на експерта по СМЕ за наличието на персистираща болка в оперираната област и становището, че затрудненията в отвеждането на счупения крайник ще останат завинаги; извършваните от него преди ПТП ежедневни дейности, които е посочил при прегледа от вещото лице, изготвило СПЕ, а именно полагането на грижи за жената, с която живее, пазаруване, придвижване с градски транспорт и други битови дейности, както и невъзможността ефективно да използва дясната си ръка, установяващо се от показанията на свидетеля Н., водят до извод за сериозни болки и неудобства, които ищецът е претърпял и ще търпи до края на съществуването си.

След като съобрази посочените по-горе обстоятелства, настоящият състав намира, че справедливо по смисъла на чл. 52 ЗЗД се явява обезщетението на претърпените неимуществени вреди в размер на сумата от 50 000 лв.

В рамките на производството от ответника е направено възражение за съпричиняване, като това възражение следва да се подведе под нормата на чл. 51 от ЗЗД, според която ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Съпричиняването не е елемент от фактическия състав на Д.и.то. С оглед принципа за непосредственост и равенство на страните в процеса, фактите относно съпричиняването на вредоносния резултат подлежат на доказване пред гражданския съд. */Решение № 51 от 03.05.2017 г. по т. д. № 1971 / 2016 г. на ВКС, II-ро т. о./* На това основание и съдът следва да разгледа възражението за съпричиняване. Ответникът твърди, че ищецът е пресичал пътното платно на място, което не е било обозначено като пешеходна пътека и не е било предназначено за пресичане; пресякъл е на висока скорост, без да се огледа и да пропусне лекия автомобил, управляван от свидетеля К. и така е нарушил разпоредбата на чл.113, ал.1 от ЗДвП. Доколкото пешеходецът навлязъл и внезапно на платното за движение, по начин който не обезпечава неговата безопасност, се твърди че е нарушил и чл.114 от ЗДвП.

В настоящия случай, от приетата САТЕ се установява, че към момента на изготвяне на заключението, като съответно към момента на ПТП не се установява нещо различно, по локалното платно, от кръстовището с ул. „Перла“ до кръстовището с бул. „Република“ не са разположени хоризонтални пешеходни пътеки. Съответно не е налице нарушение по чл.113, ал.1 от ЗДвП, както сочи ответника. Чл.113, ал.2 от ЗДвП, обаче, предвижда, че по двулентовите двупосочни пътища в населените места, когато в близост до пешеходците няма пешеходна пътека, пешеходците могат да пресичат платното за движение и извън определените за това места, като преди да навлязат на платното за движение, се съобразят с приближаващите се пътни превозни средства, не удължават ненужно пътя и времето си за пресичане, не спират без необходимост на платното за движение и не преминават през ограждения от парапети или вериги.

При изготвяне на заключението си по САТЕ вещото лице не разполага с данните,

които се установяват впоследствие от ангажираните гласни доказателства, посредством разпита на свидетелите К. и К., а именно, че в лентата за насрещно движение спрямо процесното МПС, която е и лентата, от която е започнало движението на пешеходеца, се е движело друго превозно средство, зад което ищецът е преминал, поради което е изготвило заключението си в два варианта. Според първият, при наличие на друго МПС, то видимостта на виновния водач и пешеходеца едни към други е била ясна и категорична. В случая, обаче, категорично се установява наличие и на насрещно преминаващо превозно средство и в този случай, с оглед разположението на процесното МПС в неговата лента за движение и ширината на самите ленти на платното за движение, ищецът е имал разстояние от около 3 м. от края на превозното средство в неговата лента до превозното средство в дясната лента, където е настъпило ПТП, за да се огледа, да съобрази пътната обстановка и да пропусне виновния водач. Нещо, което предвид настъпилото ПТП, очевидно не е било сторено, а според чл.113, ал.2 от ЗДвП ищецът е имал това задължение, то настоящият състав достига до извод за съпричиняване на вредоносния резултат. Задължение на ищеца е да съобрази поведението си с конкретната пътна обстановка, предвид, че е пресичал на място, където е липсвала съответната пътна маркировка. За да бъде преценен процентът на съпричиняването, следва да бъдат съобразени и данните за снижен слух у ищеца, констатиран от в.л. по СМЕ, които се потвърждават и от показанията на свидетеля Н.. Въпреки съзнаването за намалената си чувателна способност, ищецът не е изчакал да бъде придружен от шофьора на автомобила, с когото са отивали към магазина, а е предприел самостоятелно пресичане на пътното платно. В допълнение, макар при прегледа, извършен при изготвянето на СМЕ, ищецът да не е конкретизирал кога са възникнали проблемите със зрението му – преди или след процесното ПТП, то житейски може да бъде обосновано допуснато, че с оглед възрастта му, зрението му е било намалено и преди произшествието, което пострадалият също е следвало да отчете при взимането на решението си дали да предприеме пресичане на платното сам или да изчака своя придружител, за когото свидетелстват свидетелите К. и Н..

Като основателно се преценя и възражението на застрахователя, основано на чл.114 от ЗДвП, доколкото при наличие на насрещно движещо се МПС, то и видимостта му е била ограничена.

Въз основа на гореизложеното, съдът намира, че приносът на ищеца към вредоносния резултат възлиза на 40%. Този размер е в съответствие и с действащата нормативна уредба на движението по пътищата /чл. 5, ал. 2; чл. 20 и чл. 116 ЗДвП/, предвиждаща по-голяма отговорност за водачите на моторни превозни средства за осигуряване на безопасността на движението в сравнение с тази на пешеходците. С толкова следва да бъде и намален размерът на определеното като основателно обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди – 50 000 лв. Така на ищеца следва да бъде присъдена сумата от 30 000 лв., а искът за горницата над 30 000 лв. до претендираните 50 000 лв. – да бъде отхвърлен.

По отношение на претенцията за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в сторени медицинска разходи:

При условията на пълно и главно доказване ищецът установи вината и противоправния характер на Д.ието, извършено от виновния водач. На установяване подлежат и причинно-следствената връзка и характерът и размерът на претърпените вреди. В тази връзка с доклада по делото, бе указано на ищеца, че не сочи доказателства, че претендираните медицински разходи са извършени именно с оглед нуждата от лечението му след претърпяното ПТП. С исковата молба са представени фактура № 0000043496/15.12.2020 г. за сумата от 1800 лв. с основание: „медицинско изделие съгласно талон“, фискален бон за сумата от 1800 лв., заплатена на 15.12.2020 г. с посочено в него „ортопедия и травматология медицинско изделие съг.“ и талон за медицинско изделие с данните на ищеца и записано в него - 3,5 заключваща плака. От заключението на вещото лице по изготвената СМЕ безспорно се установява, че във връзка със счупването е било проведено оперативно лечение – матална фиксация с поставяне на заключваща плака, като от приложените фактура, фискален бон и талон, се установява и конкретно заплатената от ищеца стойност за медицинското изделие. Въз основа на тези доказателства, съдът намира, че искът за заплащане на имуществени вреди в размер на 1800 лв. е доказан по своето основание и размер.

По отношение на претенцията за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главниците – за неимуществените вреди от датата на предявяване на застрахователната претенция – 14.06.2021г., а за имуществените – от датата, на която е извършен разходът – 15.12.2020г.:

Претендираната дължима законна лихва върху сумите за обезщетенията за неимуществени вреди следва да се изчисли от най-ранната дата измежду следните: датата на уведомяването от застрахователя за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 ГПК или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, съобразно разпоредбата на чл. 429 ал.3 от КЗ. В случая, ответното застрахователно дружество е уведомено за претенцията на ищеца на 14.06.2021г. и ответникът е отказал да изплати обезщетение, поради което претенцията следва да бъде уважена съобразно чл.429, ал.3 от КЗ от датата, на която е предявена застрахователна претенция от увреденото лице – 14.06.2021 г. По отношение на претенцията за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за имуществените вреди липсва основание същата да се уважи за периода от 15.12.2020г. до 13.06.2021г. или преди определената дата на уведомяване – 14.06.2021г.

По разноските:

Страните са направили искане за присъждане на разноски. Предвид разпоредбата на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК и двете страни имат право на разноски съразмерно с уважената и отхвърлената част от иска. Следва да се има предвид, че доколкото на осн. чл. 83, ал. 1, т. 4 ГПК ищецът не е дължал внасяне на такси и разноски в производството при неговото образуване, такива разноски не следва да бъдат присъждани в негова полза.

Съобразно изхода на спора и на основание чл. 38 ал.2 от ЗА на адвоката на ищеца следва да се присъди адвокатско възнаграждение, което съдът изчислява върху присъдените

суми по реда на Наредба № 1 от 9 Юли 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения или това е сумата от 1553 лв.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответната страна следва да заплати държавна такса за уважената част от исковете по сметка на ВОС в размер на 1364,22 лв., изчислена и върху присъдената законна лихва за забава до датата на подаване на исквата молба в съда.

Ответната страна следва да заплати и изплатените разноси от бюджета на съда за изготвяне на заключенията на вещите лица в общ размер на 400лв., от които – 200 лв., изплатено възнаграждение по СПЕ и 200лв., изплатено възнаграждение по СМЕ.

С оглед изхода от спора, съразмерно с отхвърлената част от иска и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, в полза на ответника се дължат разноси. Адвокатското възнаграждение, което се претендира е в размер на 2520 лв., за заплащането на което са представени надлежни доказателства. Останалите разноси, които се претендират от ответника са 1000 лв. за заплатени възнаграждения за вещи лица и 40 лв. за депозити за призоваване на свидетели, които също се установяват да са извършени като разход. Общо претендираните от ответната страна разноси са в размер на 3560 лв. Съдът изчисли, че съобразно отхвърлената част от исковете, на ответника се следва сумата от 1378 лв.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „ОЗК Застраховане““ АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, **ДА ЗАПЛАТИ** на **П. Г. Ц.,** ЕГН *****, с постоянен адрес: *****, сумата от **30 000 лв. /тридесет хиляди лева/**, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца **неимуществени вреди**, изразяващи се във физически болки и страдания, негативни психически преживявания и емоционален стрес, вследствие на ПТП, настъпило на 12.12.2020г. в гр. Варна, локалното платно между м-н „Технополис“ и бул. „Вл. Варненчик“, по вина на водача на лек автомобил „****“, с рег. № ***** П. Х. К., който при управление на автомобила нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 20 ал.2 от ЗДвП и ударил пресичащия пешеходец – ищеца, и чиято отговорност към момента на инцидента е застрахована при ответника по задължителна застраховка “Гражданска отговорност“ със срок на действие от 28.04.2020г. до 27.04.2021г., **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от 14.06.2021г. /датата на предявяване на застрахователната претенция/ до окончателното изплащане на задължението, **на основание чл.432 от КЗ и чл.86 от ЗЗД**, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в частта за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди **за разликата над 30 000 лв. /тридесет хиляди лева/ до предявения размер от 50 000 лв. /петдесет хиляди лева/**, като **неоснователен**.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „ОЗК Застраховане““ АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, **ДА ЗАПЛАТИ** на **П. Г. Ц.,** ЕГН *****, с постоянен адрес: *****, сумата от

1800 лв. / хиляда и осемстотин лева/, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца **имуществени вреди**, вследствие на ПТП, настъпило на 12.12.2020г. в гр. Варна, локалното платно между м-н „Технополис“ и бул. „Вл. Варненчик“, по вина на водача на лек автомобил „****“, с рег. № ***** П. Х. К., който при управление на автомобила нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 20 ал.2 от ЗДвП и ударил пресичащия пешеходец – ищеца, и чиято отговорност към момента на инцидента е застрахована при ответника по задължителна застраховка “Гражданска отговорност” със срок на действие от 28.04.2020г. до 27.04.2021г., изразяващи се в направените от ищеца разходи за медицинска плака, необходима за лечението му, **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от 14.06.2021г. /датата на предявяване на застрахователната претенция/ до окончателното изплащане на задължението, **на основание чл.432 от КЗ и чл.86 от ЗЗД**, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в частта за присъждане на **обезщетение за забава върху главницата** за периода от 15.12.2020г. / датата на извършване на разхода/ до 13.06.2021г. /денят преди датата на предявяване на застрахователната претенция/, **като неоснователен**.

*СУМИТЕ могат да бъдат заплатени от „Застрахователно акционерно дружество „ОЗК Застраховане““ АД, ЕИК 121265177, в полза на П. Г. Ц., ЕГН *****, с постоянен адрес: *****, чрез клиентската сметка на адвокат С. Б. С. с IBAN: BG41RZBB91551006182080, при “Райфайзен банк“ АД.*

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „ОЗК Застраховане““ АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на Варненския окръжен съд сумата от **1764,22 лв. /хиляда седемстотин шестдесет и четири лева и двадесет и две стотинки/**, представляваща дължимата държавна такса и разноски, като и сумата от **5 лв. /пет лева/**, държавна такса за служебно издаване на изпълнителен лист, **на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК**.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „ОЗК Застраховане““ АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, ДА ЗАПЛАТИ на С. Б. С. – член на Варненска адвокатска колегия, със съдебен адрес: *****, сумата от **1553 лв. /хиляда петстотин петдесет и три лева/**, представляващи адвокатско възнаграждение за осъществена от последния безплатна адвокатска помощ, изразяваща се в процесуално представителство и защита на ищеца П. Г. Ц., ЕГН *****, с постоянен адрес: ***** в производството по т. д. № 127/2022 г. по описа на Окръжен съд – Варна, **на основание чл. 38, ал. 2 ЗАДв**.

ОСЪЖДА П. Г. Ц., ЕГН ***, с постоянен адрес: *****, ДА ЗАПЛАТИ** на „Застрахователно акционерно дружество „ОЗК Застраховане““ АД, ЕИК 121265177, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5 сумата от **1378 лв. /хиляда триста седемдесет и осем лева/**, представляваща съответната част от направените разноски за адвокатско възнаграждение и депозити за вещи лица и

свидетели, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____